

Wymagania programowe z historii zgodne z podstawą programową

KLASA VII

1. Europa po kongresie wiedeńskim.

Uczeń: 1) omawia przebieg i decyzje kongresu wiedeńskiego, w odniesieniu do Europy, w tym do ziem polskich; 2) wymienia wydarzenia związane z walką z porządkiem wiedeńskim, charakteryzuje przebieg Wiosny Ludów w Europie; 3) charakteryzuje najważniejsze przejawy rewolucji przemysłowej (wynałazki i ich zastosowania, obszary uprzemysłowienia, zmiany struktur społecznych i warunków życia).

2. Ziemie polskie w latach 1815–1848.

Uczeń: 1) wskazuje na mapie podział polityczny ziem polskich po kongresie wiedeńskim; 2) charakteryzuje okres konstytucyjny Królestwa Polskiego – ustrój (w teorii i praktyce), osiągnięcia w gospodarce, kulturze i edukacji; 3) przedstawia przyczyny wybuchu powstania listopadowego, charakter zmagania i następstwa powstania dla Polaków w różnych zaborach; 4) omawia położenie Polaków w zaborach pruskim i austriackim, na obszarze ziem zabranych oraz w Rzeczypospolitej Krakowskiej; 5) charakteryzuje główne nurty oraz postacie Wielkiej Emigracji i ruch spiskowy w kraju; 6) omawia przyczyny i skutki powstania krakowskiego oraz Wiosny Ludów na ziemiach polskich.

3. Europa i świat w II połowie XIX i na początku XX wieku.

Uczeń: 1) opisuje sytuację polityczną w Europie w II połowie XIX wieku, w tym procesy zjednoczeniowe Włoch i Niemiec; 2) prezentuje przyczyny i skutki wojny secesyjnej w Stanach Zjednoczonych; 3) wyjaśnia przyczyny, zasięg i następstwa ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX wieku; 4) wymienia nowe idee polityczne i zjawiska kulturowe, w tym początki kultury masowej i przemiany obyczajowe.

4. Powstanie styczniowe.

Uczeń: 1) omawia pośrednie i bezpośrednie przyczyny powstania, w tym „rewolucję moralną” 1861–1862; 2) dokonuje charakterystyki działań powstańczych z uwzględnieniem, jeśli to możliwe, przebiegu powstania w swoim regionie; 3) omawia uwłaszczenie chłopów w zaborze rosyjskim oraz porównuje z uwłaszczeniem w pozostałych zaborach; 4) wylicza formy represji popowstaniowych; 5) charakteryzuje działalność Polaków w czasie zesłania na Syberii.

5. Ziemie polskie pod zaborami w II połowie XIX i na początku XX wieku.

Uczeń: 1) wyjaśnia cele i opisuje metody działań zaborców wobec mieszkańców ziem dawnej Rzeczypospolitej – rusyfikacja, germanizacja (kulturkampf), autonomia galicyjska; 2) rozróżnia postawy społeczeństwa polskiego w stosunku do zaborców – trójjlojalizm, praca organiczna, ruch spółdzielczy; 3) opisuje formowanie się nowoczesnej świadomości narodowej Polaków; 4) omawia narodziny i pierwsze lata istnienia nowoczesnych ruchów politycznych (socjalizm, ruch ludowy, ruch narodowy); 5) wyjaśnia społeczne i narodowe aspekty rewolucji w latach 1905–1907; 6) charakteryzuje spór orientacyjny w latach 1908–1914.

6. I wojna światowa.

Uczeń: 1) dokonuje przeglądu konfliktów pomiędzy mocarstwami europejskimi na przełomie XIX i XX wieku;

2) wymienia główne przyczyny wojny (polityczne i gospodarcze, pośrednie i bezpośrednie); 3) omawia specyfikę działań wojennych (wojna pozycyjna, manewrowa, działania powietrzne i morskie); 4) charakteryzuje postęp techniczny jako rezultat wojny; 5) opisuje rewolucje i wojnę domową w Rosji.

7. Sprawa polska w czasie I wojny światowej.

Uczeń: 1) charakteryzuje stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej w przededniu i po wybuchu wojny; 2) omawia umiędzynarodowienie sprawy polskiej (akt 5 listopada 1916 roku, rola USA i rewolucji rosyjskich, deklaracja z 3 czerwca 1918 roku); 3) ocenia polski wysiłek zbrojny, dyplomatyczny, prace państwotwórcze podczas wojny.

8. Europa i świat po I wojnie światowej.

Uczeń: 1) opisuje kulturowe i cywilizacyjne następstwa wojny; 2) charakteryzuje postanowienia konferencji paryskiej oraz traktatu w Locarno; ocenia funkcjonowanie Ligi Narodów i skutki amerykańskiego izolacjonizmu; 3) charakteryzuje oblicza totalitaryzmu (włoskiego faszystów, niemieckiego nazizmu, systemu sowieckiego): ideologię i praktykę.

9. Odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej.

Uczeń: 1) omawia formowanie się centralnego ośrodka władzy państwowej (od październikowej deklaracji Rady Regencyjnej do „Małej Konstytucji”); 2) przedstawia proces wykuwania granic: wersalskie decyzje i powstańczy wysiłek (zachód) – federacyjny dylemat a inkorporacyjny rezultat (wschód); 3) opisuje wojnę polsko-bolszewicką i jej skutki (pokój ryski).

10. Wznoszenie państwowego gmachu II Rzeczypospolitej.

Uczeń: 1) charakteryzuje skalę i skutki wojennych zniszczeń, zaborowe dziedzictwo; 2) charakteryzuje ustrój polityczny Polski na podstawie konstytucji marcowej z 1921 roku; 3) ocenia przezwyciężenie spuścizny zaborów (reformy Władysława Grabskiego, powstanie narodowej armii, ujednoczenie systemu szkolnego, unifikację prawa); 4) omawia kryzys demokracji parlamentarnej w Polsce – przyczyny, przebieg i skutki przewrotu majowego; 5) opisuje polski autorytaryzm – rządy sanacji, zmiany ustrojowe (konstytucja kwietniowa z 1935 roku); 6) przedstawia główne kierunki polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej (system sojuszy i politykę równowagi).

11. Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej.

Uczeń: 1) charakteryzuje społeczną, narodowościową i wyznaniową strukturę państwa polskiego; 2) omawia skutki światowego kryzysu gospodarczego na ziemiach polskich; 3) ocenia osiągnięcia gospodarcze II Rzeczypospolitej, a zwłaszcza powstanie Gdyni, magistrali węglowej i Centralnego Okręgu Przemysłowego; 4) podaje najważniejsze osiągnięcia kulturalne i naukowe Polski w okresie międzywojennym.

12. Droga do wojny.

Uczeń: 1) omawia japońską agresję na Dalekim Wschodzie; 2) przedstawia ekspansję Włoch i wojnę domową w Hiszpanii; 3) opisuje politykę hitlerowskich Niemiec – rozbijanie systemu wersalsko-lokarneńskiego (od remilitaryzacji Nadrenii do układu w Monachium); 4) charakteryzuje politykę ustępstw Zachodu wobec Niemiec Hitlera; 5) ocenia konsekwencje paktu Ribbentrop-Mołotow.